

Bernard Guetta: populizm to globalne wyzwanie

W książce *Dusza Europy – co dzieli i jednoczy nas, Europejczyków?* francuski eurodeputowany i publicysta Bernard Guetta w rozmowie z Jarosławem Kuiszem opowiada o najważniejszych wyzwaniach współczesnej Europy. Analizuje źródła i mechanizmy populizmu, komentuje konsekwencje kryzysu migracyjnego oraz zastanawia się nad perspektywami rozszerzenia Unii Europejskiej o nowe państwa członkowskie.

Jak zauważa Bernard Guetta, populizm rośnie w siłę nie tylko w Europie, ale i na całym świecie. Co więcej, Unia Europejska nie jest bezpośrednio odpowiedzialna za wzrost populizmu. Świadczy o tym choćby fakt, że podobne tendencje występują w Indiach czy Stanach Zjednoczonych. Źródłem wzrostu populizmu jest po pierwsze wyczerpanie się tradycyjnych sił politycznych – socjaldemokracji i chadecji.

Po drugie, wraz ze zmianami technologicznymi, gospodarczymi i politycznymi społeczeństwa zaczęły odczuwać dezorientację i lęk. Skrajna prawica natomiast zaspokaja potrzebę porządku i bezpieczeństwa, odwołując się do odrzucenia tego, co obce.

Jednym z kluczowych wyzwań pozostaje migracja. Choć nie ma ona charakteru masowego, brak regulacji sprawia, że rodzi lęk społeczny. Europa, wskazuje Guetta, potrzebuje migrantów dla swojej gospodarki i systemów socjalnych, dlatego całkowite zatrzymanie tego procesu jest nierealne. Możliwe jest jedynie jego uporządkowanie, choć nawet rozwiązanie problemu migracji nie powstrzyma populizmu – pojawią się inne „paliwa” dla radykalnych ruchów.

Kolejnym źródłem napięć są różnice rozwojowe między państwami UE. Transfer produkcji do krajów o niższych kosztach podważa poczucie sprawiedliwości rynku wewnętrznego. Jednocześnie rośnie znaczenie Europy Środkowo-Wschodniej. Po doświadczeniach z polityką Donalda Trumpa Polska i kraje bałtyckie zbliżyły się do Francji, dostrzegając konieczność wzmocnienia UE wobec zagrożenia ze strony Rosji.

Guetta podkreśla również znaczenie rozszerzenia Unii Europejskiej. W jego ocenie Ukraina, państwa Bałkanów Zachodnich, Mołdawia i Gruzja powinny otrzymać jasną perspektywę członkostwa, co jednak wymaga reform instytucjonalnych i zmian traktatowych. Proces ten musi iść w parze z elastycznym modelem integracji, zakładającym różne jej stopnie — podobnie jak obecnie, gdzie nie wszystkie państwa należą do strefy euro czy strefy Schengen.

Pomimo rosnącego populizmu, poparcie dla integracji europejskiej wciąż utrzymuje się na wysokim poziomie. Według publicysty, zagrożenie ze strony skrajnej lewicy jest obecnie minimalne, podczas gdy prawdziwym wyzwaniem pozostaje odbudowa demokratycznych ugrupowań zarówno po lewej, jak i po prawej stronie sceny politycznej.

W walce z populizmem Bernard Guetta proponuje trzy działania:

- umożliwienie różnych form integracji,
- zmianę języka komunikacji – od instytucji ku idei jedności,
- jasne, konkretne przekazanie zasad przyszłego rozszerzenia.

Zachęcamy do zapoznania się zarówno z wywiadem, jak i książką *Dusza Europy – co dzieli i jednoczy nas, Europejczyków?* – [przejdź](#).

„Zadanie publiczne „Wzmocnienie marki i potencjału OEES HUB - rozwój i silna marka think tanku ekonomii wartości” sfinansowane jest ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030.

Treści odzwierciedlają jedynie opinię ich autora. NIW-CRSO nie jest odpowiedzialny za sposób wykorzystania zawartych w nich informacji.

